

Хичээл №10

Хууль хэрхэн бүтдэг вэ?

ҮНДСЭН ОЙЛГОЛТ

Хууль бол бүх нийтээр заавал дагаж мөрдөх ёстой дүрэм юм. Хууль нь нийгмийн янз бүрийн харилцааг зохицуулах үүрэгтэй. Орчин цагт нийгэм маш хурдтай хөгжиж, янз бүрийн шинэ харилцаа үүсч байна.

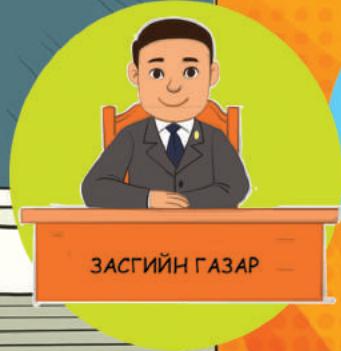
Эдгээр шинэ харилцааг зохицуулахын тулд шинэ хуулийг бүтээх хэрэгтэй болно. Харин хууль хэрхэн бүтдэг юм бол oo?

1

Хууль санаачлах эрх
Улсын Их Хурлын
гишүүн, Ерөнхийлөгч,
Засгийн газарт байдаг.
Тэд бол хууль
санаачлагч юм.

УИХ-ЫН ГИШҮҮН

2

Намайг
боловсруулахад
маш их судалгаа
хэрэгтэй.

Хууль санаачлагч тухайн
асуудлаар мэргэшсэн
судлаач, эрдэмтэн,
хуульчидтай хамтран
хуулийн санаагаа
боловсруулж бичнэ.

3

Хуулийн
боловсруулж
төслийг
байхдаа
олон нийтээс санал авна.

Би Үндсэн
хуульд нийцсэн
байх ёстой.

Хууль
намайг санаачлагч
боловсруулж олон
нийтээс санал авч,
тэдний саналыг
тусгана.

4

Боловсруулсан хуулийн
төслийг Улсын Их Хуралд
өргөн мэдүүлнэ. Хуулийн
төслийг хэлэлцэж батлах
буюу хууль тогтоох эрх
зөвхөн Улсын Их Хуралд
байдаг.

Хууль санаачлагч намайг
боловсруулж дуусаад Улсын
Их Хурлын даргад гардуулдаг.

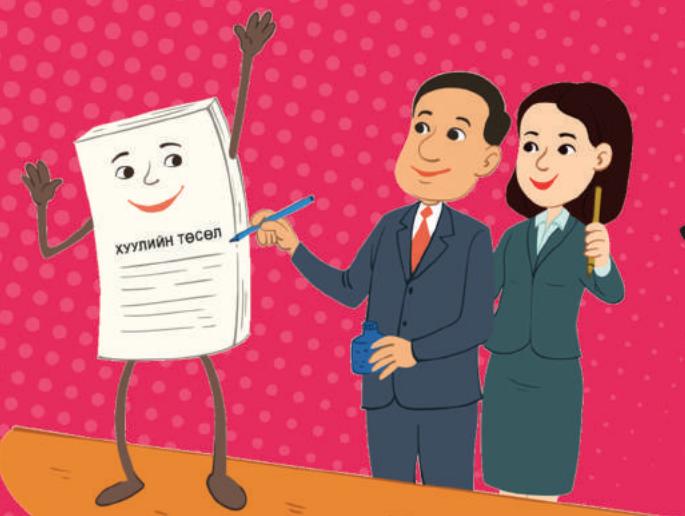
Үүнийг өргөн мэдүүлэх гэнэ.

5

Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслийг холбогдох Байнгын хороогоор 3 удаа, нэгдсэн хуралдаанаар 3 удаа тус тус хэлэлцэнэ.

Улсын Их Хурлаар хуулийн төслийг хэлэлцэж байх үед иргэд, олон нийт хуулийн төсөлтэй холбоотой саналаа өгөх боломжтой.

Би бол "Боловсролын тухай хууль"-ийн төсөл. Ийм учраас намайг Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын байнгын хороогоор хэлэлцэж байна.

Улсын Их Хурлын гишүүд намайг сайн хууль болгохын тулд бүх талаас нь хэлэлцэж саналаа тусгана.

6

Хуулийн төслийг Улсын Их Хурлын гишүүдийн олонх нь батлахыг дэмжвэл Улсын Их Хурлын дарга гарын үсэг зурж ёсчилно.

7

Үүний дараа ёсчилсон хуулийг Монгол Улсын Ерөнхийлөгчид хүргүүлнэ.

8

Улсын Их Хурлаас баталж, ёсчилсон хуулийг цахимаар болон "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлд албан ёссоор нийтэлнэ.

Улсын Их Хурлын цахим хуудсанд болон "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлд нийтэлсэн хуулийг хуулийн албан ёсны эх гэнэ.

Намайг "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлд хэвлэж байгаа нь олон нийтэд мэдээлж байгаа хэрэг юм.

ҮҮНИЙГ МЭДЭХ ҮҮ?

"Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийг
кирилл болон монгол бичгээр
хэвлэн гаргадаг.

ТҮЛХҮҮР ҮГ

хуулийн төсөл

хууль

хэлэлцүүлэг

хууль тогтоох

төрийн мэдээлэл

Найзүүд аа! Эдгээр түлхүүр үгнээс мэдэхгүй үг байвал багшаасаа болон нөхдөөсөө асуугаарай. Мөн тайлбар толь бичиг ашиглаж болно шүү.

- ДАСГАЛ АЖИЛ

"Хуулийн төслийн аялал" дасгалын хүудсан дээрх зургийг хайчлан авч, зөв дараалалд оруулна уу.

Хуулийн төслийн аяллыг өөрийн үгээр бусдадаа тайлбарлаарай.

ХЯНАЛТЫН АСУУЛТ

1. Хуулийн төслийг хэн санаачилдаг вэ?
2. Хуулийн төслийн аяллын үе шат бүрт ямар ажил хийснийг тодорхойлно уу.
3. Яагаад эдгээр үе шатыг дамждаг юм бол?